

Vingers priemen in de lucht. Dáár gaat de 'belevingsvlucht'

testvlucht lelystad airport

LEDEN VAN DE ACTIEGROEP RED DE VELUWE BESTUDEREN DE BELEVINGSVLUCHT VAN TRANSAVIA OVER DE TOEKOMSTIGE VliegROUTES VAN LELYSTAD. FOTO HERMAN ENGBERS

reportage - Hoeveel lawaai maken straks de vliegtuigen van en naar Lelystad? Actiegroep Red de Veluwe wilde dat zelf vaststellen.

Van EMIEL HAKKENES

Van het gezelschap op het erf van de familie Van de Water in het Gelderse Nijbroek kijkt de ene helft op zijn telefoon. De andere helft kijkt naar de lucht. Daar trekt het wolkendek langzaam dicht, misschien komt er onweer. Op de telefoonschermpjes is ook de situatie in de lucht te zien: de luchtvaartradar toont welke vliegtuigen op welke hoogte voorbijkomen. Dát vinden de aanwezigen bijzonder belangrijke informatie.

Nijbroek ligt onder een geplande vliegroute van en naar Lelystad Airport. Als het vliegveld over twee jaar open is, zullen toestellen boven de tuin van de familie Van de Water optrekken van 1800 naar 2700 meter. "Dat geeft een enorme geluidsknal", zegt Jaap Kloosterziel van de actiegroep Red de Veluwe. Die protesteert tegen de verwachte overlast van het nieuwe vliegveld. Mensen als Koos en Annemarie van de Water, weet Kloosterziel, zijn hier komen wonen voor de rust die ze in de Randstad node misten. "Straks vliegen hier vijftig toestellen per dag over. Daar kun je dan niet meer van slapen en het gaat ten koste van de schone lucht."

Gisteren maakte een lege Boeing 737 van Transavia een 'belevingsvlucht' over de toekomstige vliegroutes van Lelystad. Bezorgde burgers en de overheid spraken samen af dat het geluid van de vliegtuigen gemeten zou worden, zodat iedereen het lawaai in de praktijk kan ervaren.

De microfoons van de overheid staan op allerlei plekken in het land opgesteld, maar waar precies blijft geheim, uit angst voor sabotage of verstoring door activisten. Heleen s'Jacob van Red de Veluwe lacht erom. "Wij zijn heel rustige mensen." Die verstoren geen meting, wil ze maar zeggen. Hooguit vragen ze mensen met een trampoline in de tuin om daarop met behulp van boterhambordjes en opgerolde theedoeken een boos gezicht af te beelden. En dan maar hopen dat die ontstemde smiley vanuit de lucht te zien is.

Maar dat wil niet zeggen dat Red de Veluwe de officiële metingen vertrouwt. Want ja, het door de overheid ingeschakelde bureau zal heus goed meten, denkt Jaap Kloosterziel. Maar wat zal men vervolgens met die informatie doen? "Voor je het weet word je weer geschiphold", zegt hij. "Dat is: bedonderd."

Daarom heeft de actiegroep in de tuin van de familie Van de Water meetapparatuur laten opstellen door de Nederlandse Stichting Geluidshinder. Zo wordt het geluid van de belevingsvlucht ook vastgelegd door een partij die geen belang heeft bij de meetresultaten. Erik Roelofsen bedient de apparatuur: twee microfoons op statieven die zijn verbonden met een decibelmeter. "Van geluidshinder krijg je stress", zegt Roelofsen. "Van stress krijg je hart- en vaatziekten en daaraan ga je dood."

Wat de apparatuur zegt? Het geluid van de merels en de krekels bij een zuchtje wind geeft ongeveer 40 decibel. Een Boeing 747 op vijf kilometer hoogte op weg van Duitsland naar Amsterdam: 60 decibel.

Dan priemen er vingers de lucht in: "Daar is-ie", wordt er geroepen. Hoog boven het dorp komt de belevingsvlucht voorbij. Onhoorbaar, want ze maakt eerst een extra ronde. Wacht maar, straks komt ze laag over.

Daar zwelt het geluid aan. Hoofden gaan de nekken in, oren worden gespitst. Als het testtoestel van Transavia voorbij is, overheerst verbazing: eigenlijk viel het lawaai mee. Hoe kan dat? Het vliegtuig is niet gaan klimmen, is al snel de conclusie. Dat scheelt in toerental en decibellen.

"Maar dan nog", zegt Heleen s'Jacob. "Als je dit vijftig keer per dag over je heen krijgt, ben je niet blij."

geluid in decibellen

In de kaart op deze pagina zijn de geluidsmetingen te zien van de stations van het ministerie van infrastructuur en waterstaat, van die van betrokken gemeenten en die van actiegroep 'Red de Veluwe'.

Het geluidsniveau wordt weergegeven in decibellen. Elke verhoging met 3 decibel betekent een verdubbeling van de geluidsintensiteit. Met andere woorden: een geluid van 23 decibel is twee keer zo hard als een geluid van 20 decibel.

Een normaal gesprek wordt gevoerd op ongeveer 60 decibel, een wekker of deurbel produceert een geluid van 80 decibel, een drillboor 95 decibel.

Geluiden vanaf 80 decibel kunnen schadelijk zijn als een menselijk oor er te lang of te vaak aan wordt blootgesteld. Geluiden van 120 decibel kunnen het gehoor direct beschadigen.
